

Talent identificeren en selecteren in judo (deel 2)

Introductie

De talentidentificatie van jonge judoka's is een zoektocht naar jongeren die goed bewegen en die het potentieel hebben om fysiek te kunnen ontwikkelen. De resultaten van de **talentidentificatie** die in het kader van het Vlaams sport Kompas werden uitgevoerd voor de Vlaamse Judo Federatie zijn reeds enkele jaren een onderdeel van de **selectieprocedure** voor de topsportschool judo. De minimale vereisten voor antropometrische, fysieke en motorische talentkenmerken vervolledigen het beeld dat de trainers hebben van de potentiële instromers. Uit de judo talentidentificatie testbatterij die in het vorige nummer in deze rubriek aan bod kwam werden in overleg met de selectiecommissie normen opgesteld waaraan de toekomstige leerlingen van de judotopsportschool moeten voldoen.

Methode

De fysieke kwaliteiten van de judoka worden uitgedrukt in een fysieke totaalscore. De FQ_{tot} is de som van de quotiëntscores van vijf tests, nl. de explosiviteit gemeten met de counter movement jump (hoogtesprong met armen aan de heupen) (zie foto 1) en het verspringen uit stand, de functionele kracht die gemeten wordt met de knee push-ups (pompen op de knieën) en het verspringen uit stand tenslotte wordt de snelheid en beweeglijkheid gemeten aan de hand van de snelheid shuttle run (10 x 5m). De motorische totaalscore (MQ_{tot}) is de som van de quotiëntscore van de resultaten behaald voor de motorische talentkenmerken, nl. KTK rugwaarts balanceren waarmee het rugwaarts evenwicht gemeten wordt, KTK springen over balkje (zie foto 2) en KTK verplaatsen plankjes.

Het onderzoeksteam maakt tijdens de instroomtests voor het eerst kennis met de jonge judoka's die deelnemen aan de instroomtests. Alle resultaten worden tijdens de testdag verwerkt en binnen dezelfde week worden de resultaten besproken met de talenttrainers van de judofederatie.

Foto 1

Foto 2

Resultaten

Jaarlijks blijkt dat de betere judoka's bovenaan staan in deze rangschikking voor de fysieke en motorische tests. Van de 135 jongens en 75 meisjes die de voorbije drie jaar deelnamen aan de instroomtests behaalden 54 jongens en 34 meisjes een totaal quotiënt (8 tests) dat hoger ligt dan 100. De pool van betere bewegers is in dit geval dus 44% van de kandidaten die willen instromen in de topsportscholen. Deze groep is uiteraard nog te groot en moet verder uitgedund worden. Wanneer we echter nagaan wie voor alle tests beter scoren dan 100 blijven er slechts 12 deelnemers over.

Discussie

Selecteren op basis van een combinatie van een reeks basistests zonder compensatie toe te laten zou nefast zijn voor de instroom in de topsportscholen. Dé-selectie moet vermeden worden en bij de delibereatie voor de instroom moeten we in het achterhoofd houden dat een tekort kan gecompenseerd worden door uitstekende score voor een ander aspect. Het verlagen van de norm tot een minimaal te behalen quotiëntscore van 90 voor elk van de afzonderlijke talentkenmerken samen met het verhogen van het totaalquotiënt (8 tests) tot 105 lijkt een betere optie te zijn omdat er 33 van de 200 judoka's deze minimale vereisten behalen. Bovendien is het noodzakelijk dat men bij de beoordeling van de individuele scorefiche rekening houdt met de ontwikkeling van de atleet. Deze rangschikking blijkt een handig hulpmiddel te zijn om de zwaksten uit te sluiten en een marge te laten voor twijfelgevallen.

Besluit

Selecteren op basis van strenge normen houdt het risico in dat waardevolle atleten over het hoofd gezien worden. Daarom is het belangrijk om compensaties toe te laten tussen de verschillende testonderdelen, mits een hogere totaalscore behaald wordt. De topsportschool judo is immers de plaats waar de werkpunten kunnen aangepakt worden om kleine tekorten in de sportieve ontwikkeling bij te sturen.

Tabel 1: Normen voor instroomtests judo

Tests en metingen judo instroom	Jongens				Meisjes			
	12 j	13 j	14 j	15 j	12 j	13 j	14 j	15 j
Counter movement jump (cm)	27	29	31	35	26	26	28	28
Verspringen uit stand (cm)	195	205	220	230	190	200	200	200
Knee push-ups BOT2 (aantal)	40	41	42	42	38	40	40	42
Sit-ups BOT2 (aantal)	42	44	45	47	40	42	43	44
Snelheid shuttle run (sec)	18,5	18,0	17,8	17,5	18,9	18,7	18,5	18,3
KTK evenwicht (punten)	58	60	62	64	55	57	59	61
KTK springen balkje (aantal)	90	94	98	102	86	94	98	102
KTK verplaatsen plankjes (aantal)	58	62	64	68	60	62	64	66

De normscore is voor elke test gelijk aan een quotiëntscore van 100 en dit voor elke leeftijdscategorie.

Johan Pion, Jo De Geyter, Matthieu Lenoir
Vakgroep Bewegings- en Sportwetenschappen Universiteit Gent